

quinze anys

.....

viatge

.

Fa quinze anys que viatgem i a aquest viatge apassionant s'hi han afegit molts companys i companyes de Catalunya i d'arreu del món. Gràcies a la seva complicitat, hem generat un ingent cos de coneixement sobre paisatge que ha arribat a les institucions i a la societat en general i ha orientat les polítiques públiques. Hem cobert, doncs, el nivell zero; és a dir, les bases imprescindibles per poder fer un salt endavant i anar encara molt més enllà.

Lloc

L'Observatori és el lloc on es troben la reflexió teòrica i l'aplicació pràctica al servei de les polítiques de paisatge. És un punt de trobada, compartit, obert i receptiu, a mig camí entre la societat civil, l'administració i els sectors acadèmics i professionals en tot allò que es refereix a la cultura de paisatge. Està obert als nous llocs que emergeixen, al que està passant avui, i no només al que va passar ahir i que ens ha arribat a través d'aquest palimpsest extraordinari que és el paisatge.

coneixement

El coneixement és la base per poder prendre decisions en paisatge, tant a nivell local com a nivell nacional; un coneixement que ha de ser sempre holístic i transversal. L'Observatori genera, intercanvia i transfereix coneixement i metodologies al conjunt de la societat de manera participada. I ho fa convençut que el coneixement expert requereix el creuament de sabers plurals i diversos.

...

emoció

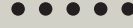

El paisatge pot generar, simultàniament, emocions individuals i ser dipositari de valors científicament reconeguts i socialment consensuats. El paisatge és ple de significats, ens evoca records i ens desperta emocions que influeixen directament en el nostre benestar i la nostra salut. Per això l'Observatori ha considerat sempre en les seves metodologies i la seva tasca la dimensió emocional i afectiva de les societats humanes cap als seus paisatges, quelcom indissociable de les seves dimensions física i material.

mirades

El paisatge és el resultat de la confluència entre diferents mirades, percepcions, interpretacions i sensibilitats. Per entendre la lògica i la idiosincràsia dels paisatges, així com per gestionar-los i ordenar-los adequadament, calen totes aquestes mirades, tal com ens recorda el Conveni europeu del paisatge, que enguany compleix vint anys.

valors

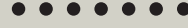

• • • • •

Els paisatges de Catalunya atresoren una extraordinària diversitat de valors: naturals, estètics, històrics, d'ús social, simbòlics i productius. Tant la comunitat científica com la població reconeixen aquests valors, alguns dels quals s'estan mostrant enormement rellevants a l'hora d'afrontar les incerteses i els desafiaments del món contemporani, com el canvi climàtic o els moviments forçats de població.

comunitat

Vivim en comunitat i hi compartim les nostres percepcions i vivències del paisatge. Per això el paisatge és una bona manera d'encarar col·lectivament la complexitat de la gestió i ordenació territorial, apostant permanentment per noves formes d'implicació i de governança. Com a comunitat, ens han d'interessar aquells valors dels paisatges que poden contribuir a la transició cap a un nou model de valors col·lectius, com ara la cohesió, la solidaritat, la diversitat, la cooperació, el bé comú, la integració, la convivència, la tradició, la innovació o la bellesa.

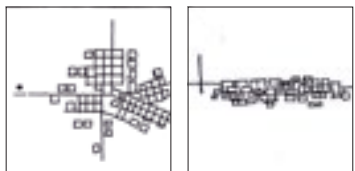

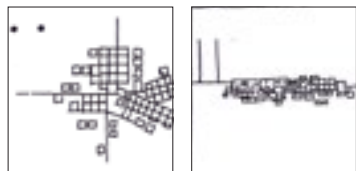

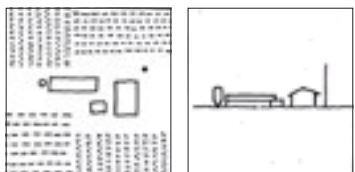
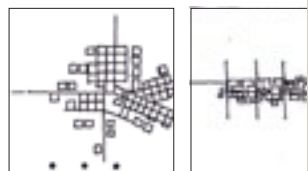

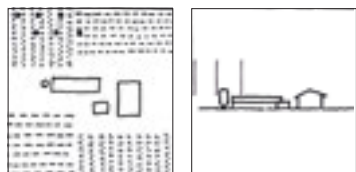
9A

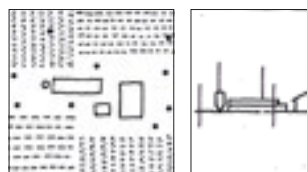
9B

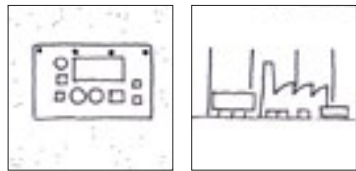
10A

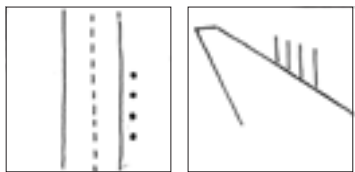
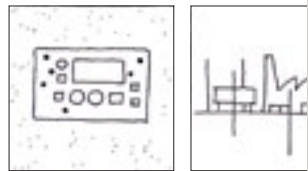
10B

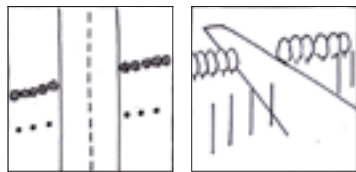
11A

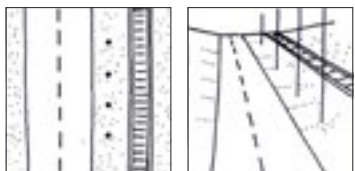
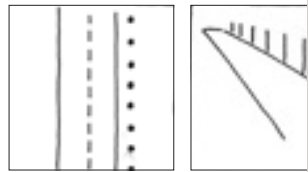
11B

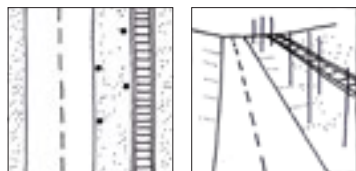
12A

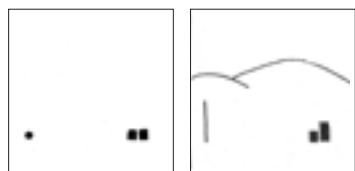
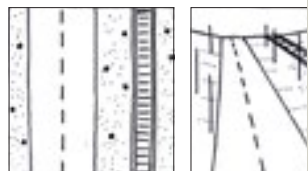
12B

13A

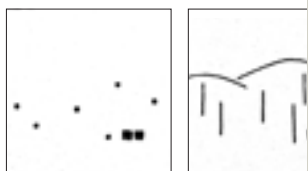
13B

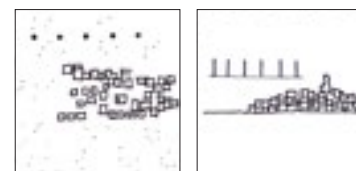
14A

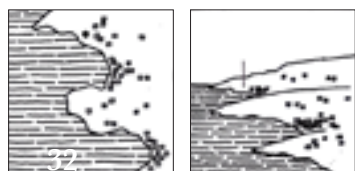
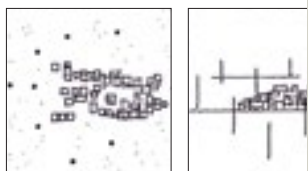
14B

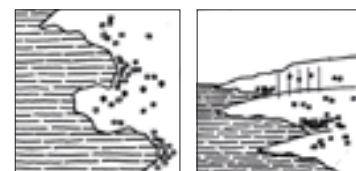
15A

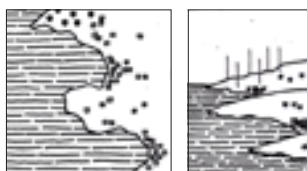
15B

16A

16B

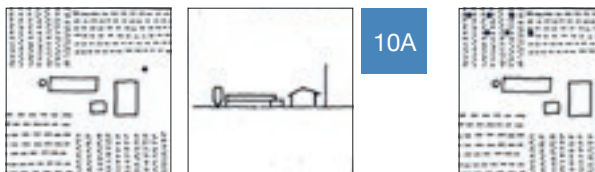
laboratori

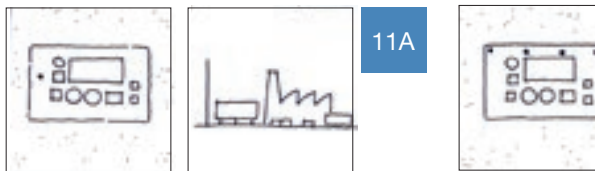

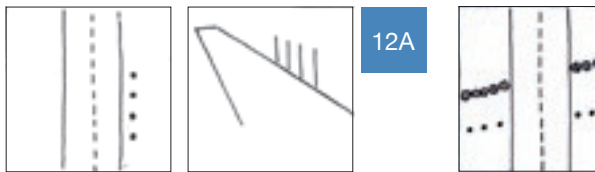
9A

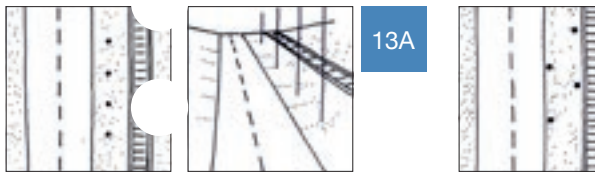
10A

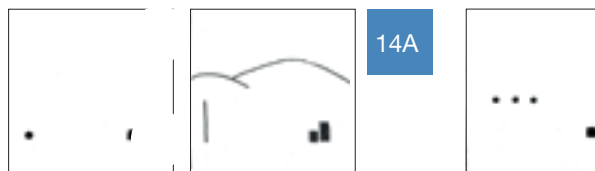
11A

12A

13A

14A

15A

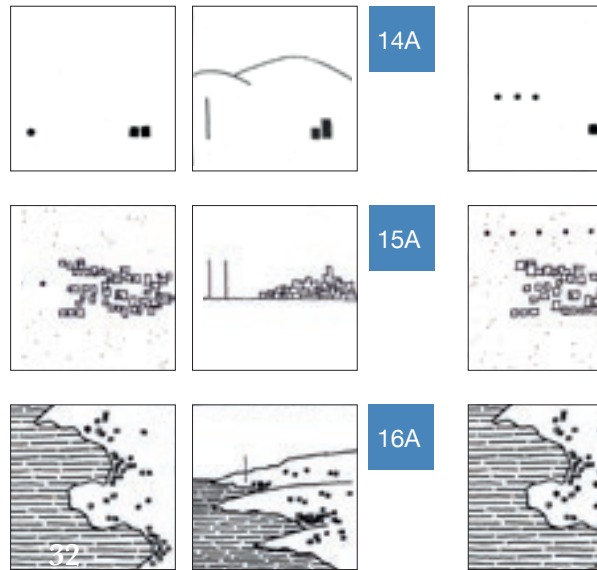
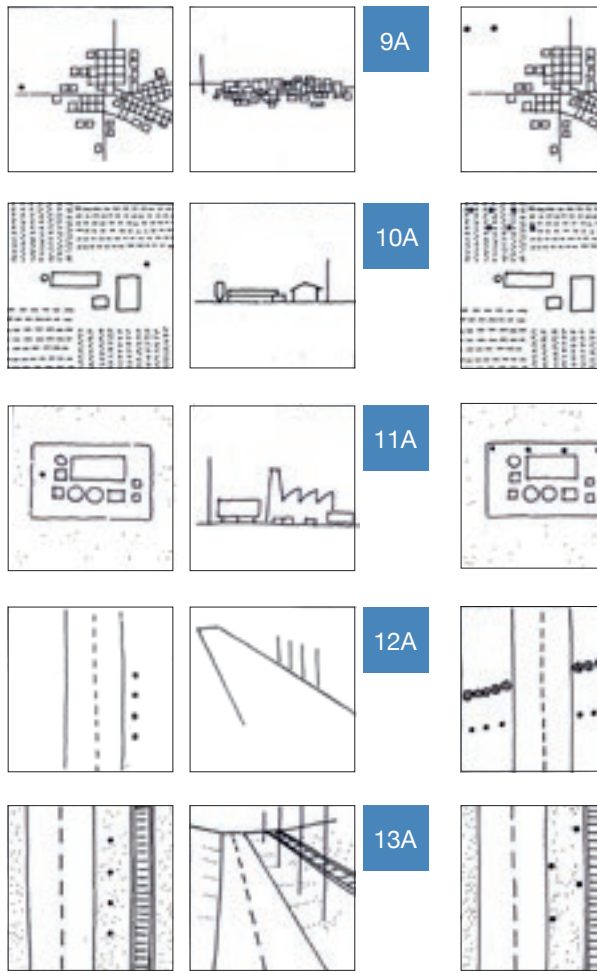
16A

L'Observatori està en constant evolució i redefinició, i actua com un autèntic viver de projectes innovadors, des del pluralisme i la diversitat. Està obert a iniciatives creatives i imaginatives, i explora i crea noves eines i instruments que sovint sobrepassen les inevitables limitacions de l'activitat de l'administració.

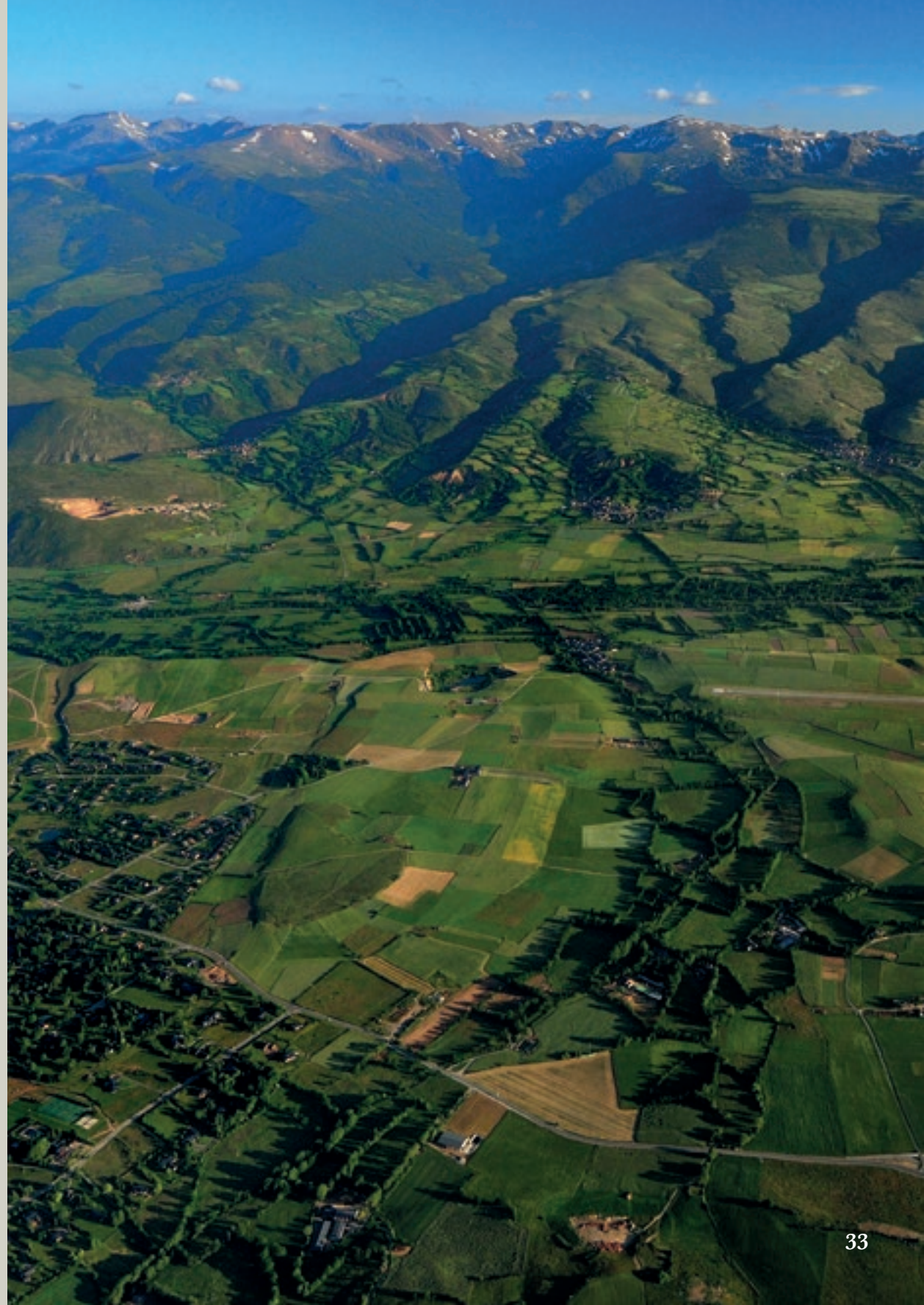
acció

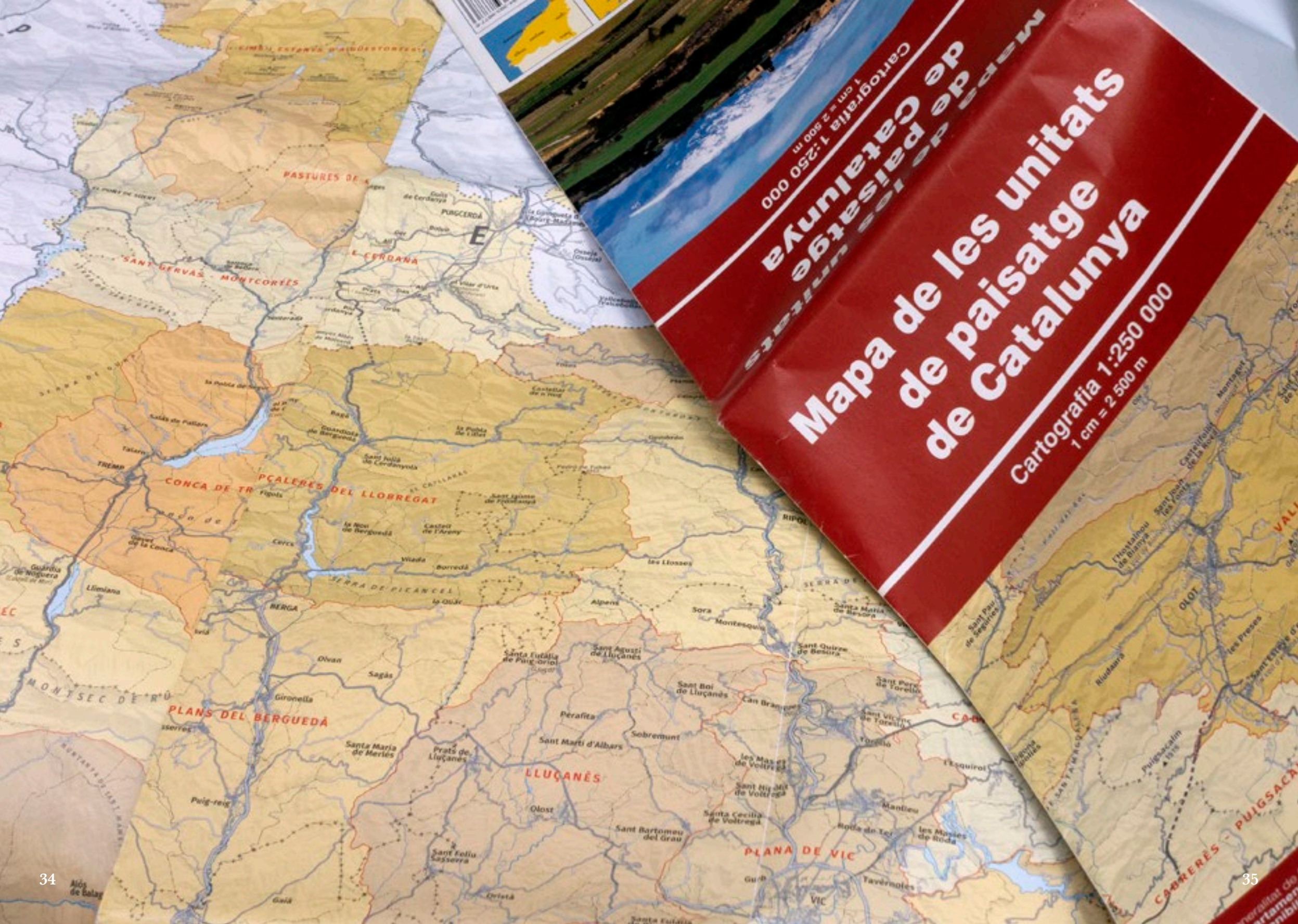

L'Observatori és un espai de reflexió i acció en temes de paisatge, no només orientat a donar suport a les polítiques públiques, sinó també amb una voluntat pedagògica, de formació, educació i sensibilització del conjunt de la societat. Catàlegs de paisatge, cartes i plans de paisatge, projectes, documents d'orientació, simposis, jornades i publicacions han estat –i són– alguns dels nostres instruments a l'hora d'incidir directament en mesures de protecció, gestió i ordenació més concretes.

Mapa de les unitats de paisatge de Catalunya

Cartografia 1:250 000
1 cm = 2.500 m

Mapa de les unitats de paisatge de Catalunya

Cartografia 1:250 000
1 cm = 2.500 m

mirall

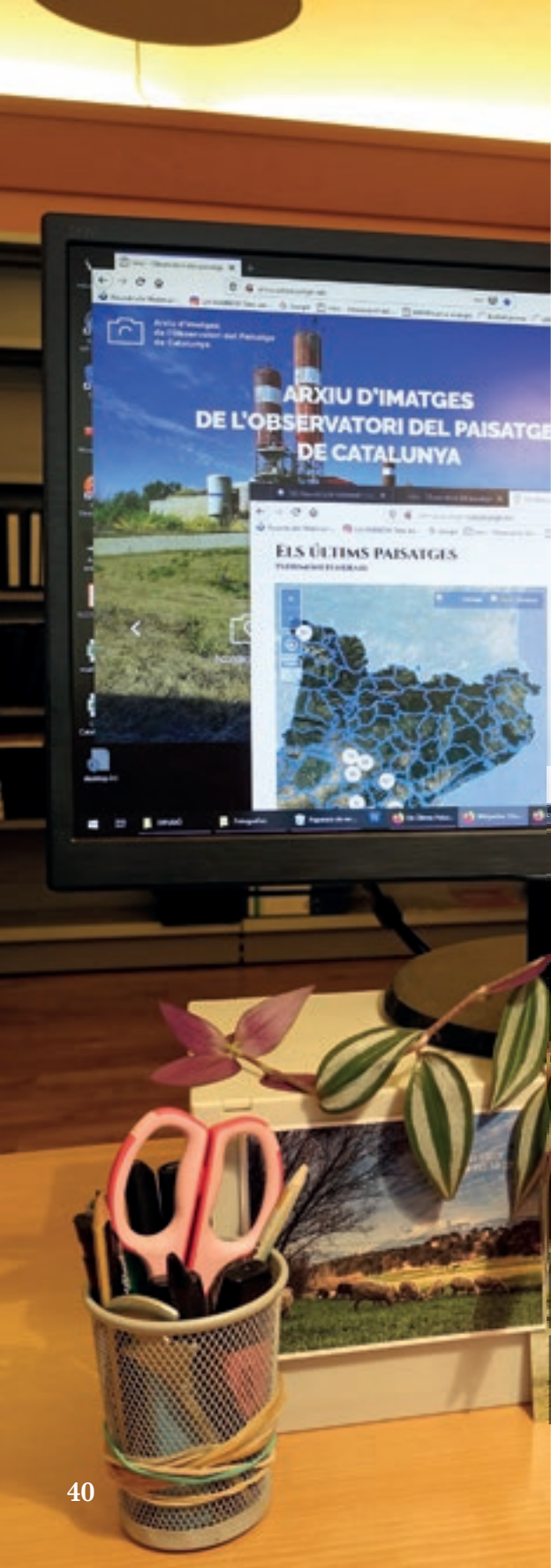

Si és cert allò que els ulls són el mirall de l'ànima, també ho és que l'Observatori és el mirall del paisatge. A través de la seva acció, l'Observatori sap reflectir, talment com un mirall, la bona o mala salut d'un paisatge, detectar les dinàmiques emergents i influir en les agendes del futur.

colors

Barrejant entre si uns pocs colors primaris s'obté una amplíssima gamma de colors complementaris. L'Observatori és un color primari, un espai de confluència de sensibilitats molt variades que interaccionen entre si i generen nous projectes i nous marcs de relació. Les 134 unitats de paisatge que conformen el primer mapa de paisatges de Catalunya expressen metafòricament aquesta diversitat cromàtica. Més que noves entitats politicoadministratives des d'on repensar el govern del paisatge, són espais de vida, llocs de trobada, contenidors de memòries collectives.

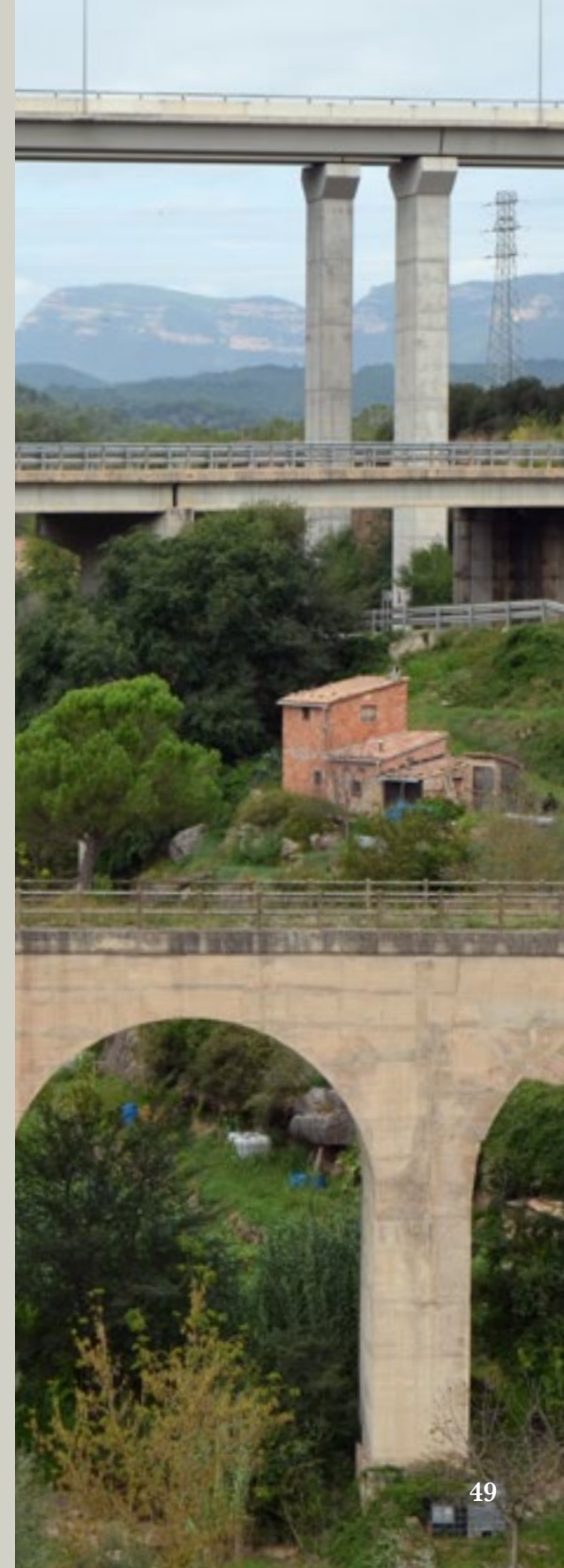

atmosferes

L'Observatori crea atmosferes, espais d'intercanvi d'experiències i de sociabilitats ben diverses i contrastades que, alhora, generen noves atmosferes... i així fins a l'infinit. Construir paisatges implica la creació de sinergies, complicitats i interdependències, des de la proximitat i l'experiència quotidiana.

diàleg

El diàleg que viuen diàriament les societats contemporànies amb els seus paisatges quotidians necessita un intercanvi metodològic interdisciplinari permanent, així com espais d'intercanvi d'idees, cooperació i concertació entre el govern i la societat civil i entre l'esfera pública i la privada, que instaurin noves formes de democràcia participativa en la gestió del territori.

Catàleg de paisatge
Les Terres de Lleida

PTOP

Comarca de l'Ebre

Comarca de l'Alt Ebre

MRA

ponts

Les visions integrades del paisatge tenen la capacitat de construir ponts entre amplis sectors de la societat (polític, cultural, econòmic...) i trobar els punts intermedis i els consensos entre visions que sovint són contraposades. Del que es tracta és d'apostar per un paisatge de qualitat que repercuteixi positivament en el benestar de la població, generi oportunitats econòmiques, dinamitzi culturalment i socialment un territori i esdevingui una carta de presentació de Catalunya al món.

franja

L'Observatori es troba en la interfície entre la ciència i la gestió. De la mateixa manera, els paisatges són llinars entre diferents realitats territorials –i a voltesamentals. Per actuar-hi, cal trobar els espais de transició, les franges entre les seves escales espacials i temporals, i entendre els seus referents socials i simbòlics.

Pàg. 1. Fragment del *Mapa del Pla de paisatge transfronterer de la Cerdanya*.

Pàg. 2-3. Marina Berdalet. Casa de Cultura Ajuntament de l'Estany.

Pàg. 4. Arxiu d'imatges de l'Observatori del Paisatge de Catalunya (Jordi Salinas).

Pàg. 5. Arxiu d'imatges de l'Observatori del Paisatge de Catalunya (Ignasi López).

Pàg. 6-7. Arxiu d'imatges de l'Observatori del Paisatge de Catalunya (Paisatges Verticals).

Pàg. 8. Arxiu d'imatges de l'Observatori del Paisatge de Catalunya (Pere Sala i Martí).

Pàg. 9. Ignasi López. Selecció de publicacions de l'Observatori del Paisatge de Catalunya.

Pàg. 10-11. Ignasi López. Centre de documentació de l'Observatori del Paisatge de Catalunya.

Pàg. 12. Pep Sau. Imatge del seminari Paisatge i educació celebrat l'any 2009.

Pàg. 13. Arxiu d'imatges de l'Observatori del Paisatge de Catalunya.

Pàg. 14-15. Arxiu d'imatges de l'Observatori del Paisatge de Catalunya (Jordi Salinas).

Pàg. 16. Arxiu d'imatges de l'Observatori del Paisatge de Catalunya (Guillem Gutiérrez).

Pàg. 17. Arxiu d'imatges de l'Observatori del Paisatge de Catalunya (Pere Sala i Martí).

Pàg. 18-19. Arxiu d'imatges de l'Observatori del Paisatge de Catalunya (David Sagarzazu). Foto guanyadora del primer premi del concurs fotogràfic Paisatge Quotidià celebrat l'any 2018.

Pàg. 20. Arxiu d'imatges de l'Observatori del Paisatge de Catalunya (Oriol Clavera).

Pàg. 21. Arxiu d'imatges de l'Observatori del Paisatge de Catalunya (Jordi Grau).

Pàg. 22-23. Grup Drac Verd de Sitges. Col·laboradors del projecte Wikipedra (www.wikipedra.catpaisatge.net).

Pàg. 24. Arxiu d'imatges de l'Observatori del Paisatge de Catalunya (Antonio Serrato Fores).

Pàg. 25. Arxiu d'imatges de l'Observatori del Paisatge de Catalunya (Josep Capellades Ferré).

Pàg. 26-27. Arxiu d'imatges de l'Observatori del Paisatge de Catalunya (Júlia Viejobueno).

Pàg. 28. Arxiu d'imatges de l'Observatori del Paisatge de Catalunya (Àngel Vilà Serra).

Pàg. 29. Muntatge a partir d'un fragment d'ortofotografia de l'ICGC de la Cerdanya.

Pàg. 30-31. David Felip, Ainhoa Tenés, Núria Zaragoza. Fotografia de l'exposició "Paisatges literalment fantàstics" dins el Festival de literatura MOT de l'any 2014.

Pàg. 32. Pictogrames del document "Energia eòlica i paisatge. Orientacions per a una adequada implantació a Catalunya" elaborat l'any 2013.

Pàg. 33. Arxiu d'imatges de l'Observatori del Paisatge de Catalunya (Jordi Bas).

Pàg. 34-35. Ignasi López. *Mapa de les unitats de paisatge de Catalunya* coeditat amb l'ICGC l'any 2019.

Pàg. 36. Arxiu d'imatges de l'Observatori del Paisatge de Catalunya.

Pàg. 37. Arxiu d'imatges de l'Observatori del Paisatge de Catalunya (Ignasi López).

Pàg. 38-39. Gravació del vídeo *El paisatge és de tots* (<https://vimeo.com/133133136>) realitzat per Zeba Produccions.

Pàg. 40. Ignasi López. Mostra d'algunes webs de diversos projectes de l'Observatori del Paisatge.

Pàg. 41. Kathrin Golda Pongratz.

Pàg. 42-43. Arxiu d'imatges de l'Observatori del Paisatge de Catalunya (Paisatges Verticals).

Pàg. 44. Alba Díaz, Alba Sardà, Salva Saseta. Fotografia de l'exposició "Paisatge, vida i literatura" dins el Festival de literatura MOT de 2016.

Pàg. 45. Arxiu d'imatges de l'Observatori del Paisatge de Catalunya (Pol Viladoms Claverol). Foto guanyadora del segon premi del concurs fotogràfic Paisatge Quotidià celebrat l'any 2018.

Pàg. 46-47. Arxiu d'imatges de l'Observatori del Paisatge de Catalunya (Rafael López-Monné).

Pàg. 48. Arxiu d'imatges de l'Observatori del Paisatge de Catalunya (Rafael López-Monné).

Pàg. 49. Arxiu d'imatges de l'Observatori del Paisatge de Catalunya (Carles Vico Blanco).

Pàg. 50-51. Arxiu d'imatges de l'Observatori del Paisatge de Catalunya (Ignasi López).

Pàg. 52. Irene Navarro. Taller del procés participatiu del Catàleg de paisatge del Penedès.

Pàg. 53. Arxiu d'imatges de l'Observatori del Paisatge de Catalunya (Jordi Bas).

Pàg. 54-55. Ignasi López. Material d'elaboració dels catàlegs de paisatge de Catalunya.

Pàg. 56. Ignasi López. Material de seminaris, jornades i iniciatives de l'Observatori.

Pàg. 57. Arxiu d'imatges de l'Observatori del Paisatge de Catalunya (Pere Sala i Martí).

Pàg. 58-59. Aylene Olukman. Imatge del seminari Franges. Els paisatges de la perifèria, celebrat el 2010.

Pàg. 60. Arxiu d'imatges de l'Observatori del Paisatge de Catalunya (Jordi Bas).

Pàg. 64. Arxiu d'imatges de l'Observatori del Paisatge de Catalunya (Pere Sala i Martí).

Textos:

Observatori del Paisatge de Catalunya

Disseny i impressió:

La Bibliogràfica

Correcció:

Ferran Mayans

ISBN: 978-84-09-18693-8

DL: GI 260-2020

Observatori del Paisatge de Catalunya

C/Hospici, 8

17800 Olot

972 27 35 64

www.catpaisatge.net

observatori@catpaisatge.net

  @catpaisatge

 @arxiucatpaisatge

Publicació elaborada amb motiu dels quinze anys de l'Observatori del Paisatge de Catalunya. Recull quinze reflexions que ressonen amb els objectius, les tasques i la raó de ser de l'entitat, així com amb la matèria primera amb la qual treballa, és a dir, els paisatges de Catalunya i els seus valors.

Publicació elaborada amb motiu dels quinze anys de l'Observatori del Paisatge de Catalunya. Recull quinze reflexions que ressonen amb els objectius, les tasques i la raó de ser de l'entitat, així com amb la matèria primera amb la qual treballa, és a dir, els paisatges de Catalunya i els seus valors.

Adscrit a:

